

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Kulturális és Oktatási Bizottság

IDEIGLENES
2005/0268(CNS)

28.2.2006

*

JELENTÉSTERVEZET

a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló
UNESCO-egyezmény megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló
javaslatról
(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Kulturális és Oktatási Bizottság

Előadó: Christa Prets

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I. Együtműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- II. Együtműködési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- *** Hozzájárulási eljárás
a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben
- ***I. Együtdöntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- II. Együtdöntési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- III. Együtdöntési eljárás (harmadik olvasat)
leadott szavazatok többsége az együttes szövegtervezet jóváhagyásához

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosítások jogalkotási szöveghez

A Parlament Módosításaiban a módosított szöveg ***félkövér dőlt betűkkel*** van kiemelve. A *normál dőlt betűs* kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg előkészítésének elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE.....	5
INDOKOLÁS	6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

(Konzultációs eljárás)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2005)0678)¹,
 - tekintettel a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, az UNESCO általános konferenciája által 2005. október 20-án Párizsban elfogadott UNESCO-egyezményre, ,
 - tekintettel tekintettel az EK-Szerződés 300. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére és az EK-Szerződés 89., 133., 151.,181. és 181a. cikkére,
 - tekintettel az EK-Szerződés 300. cikke (3) bekezdésének első albekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlammal (C6-0025/2006),
 - tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére és 83. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére,
1. Jóváhagyja a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény megkötését;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az UNESCO-nak.

¹ HL C [...], [...], [...] o.

INDOKOLÁS

Az Európai Parlament és az UNESCO egyezmény

A „kulturális sokszínűség megőrzése és elősegítése: az európai régiók és a nemzetközi szervezetek, mint például az UNESCO és az Európa Tanács szerepe” tárgyú 2004. január 14-i állásfoglalásában, valamint a „a kulturális tartalmak és művészi kifejezések sokszínűségének védelméről szóló egyezmény felé” tárgyú 2005. április 14-i állásfoglalásában az Európai Parlament alapvetőnek tekintette a kulturális sokszínűség elismerését a nemzetközi jog területén az UNESCO keretein belül egy egyezmény elfogadásával és erősen védte a kulturális javak és szolgáltatások kettős – kulturális és gazdasági – természetét.

Az Európai Parlament üdvözölte a Tanács későbbi döntését az Európai Bizottság felhatalmazásáról az UNESCO-ban az Európai Közösség nevében tárgyalások folytatására. Szintén gratulált az Európai Bizottságnak és a Tanácsnak, hogy jól teljesítették a megbízást, amely lehetővé tette az Európai Bizottságnak, hogy az Európai Közösség nevében tárgyalásokat folytasson az egyezményről és a 25 tagállamnak, hogy a tárgyalások teljes folyamatát felgyorsítsák.

A Kulturális Bizottság számos alkalommal méltatta a tárgyalások előrehaladását és abban a Bizottság hatékony szerepét, valamint felszólította az EU-tagállamokat a gyors ratifikációra.

Az egyezményhez vezető folyamat

A jelen egyezmény egy hosszú érlelődési folyamat és kemény tárgyalások eredménye. Az Európai Közösség szempontjából érdemes felidézni az idevezető legfontosabb állomásokat:

1. Az UNESCO 2001. november 2-i egyetemes nyilatkozata a kulturális sokszínűségről,
2. Független szakértők ülései 2003. december és 2004. május között egy előzetes egyezménytervezet elkészítése céljából,
3. 2004 szeptemberétől kezdődően kormányközi ülések sorozata az előzetes egyezménytervezet és jelentés véglegesítése érdekében,
4. A Tanács 2004. november 16-i döntése a Bizottság felhatalmazásáról tárgyalások folytatására az Európai Közösség nevében az UNESCO-egyezménytervezet szövegének a Közösség hatáskörébe tartozó részei vonatkozásában,
5. Az egyezményt elfogadta az UNESCO általános konferenciája 2005. október 20-án Párizsban.

Egy új intézmény a nemzetközi jogban

Az UNESCO-egyezménynek a kulturális tartalmak és művészi kifejezések sokszínűségének a védelme és előmozdítása a célkitűzése, valamint ez arra irányul, hogy ösztönözze a kulturális kifejezések sokszínűségének védelmére és előmozdítására irányuló szakpolitikák és megfelelő

intézkedések fejlesztését és elfogadását, és bátorítson szélesebb körű nemzetközi kulturális cseréket.

Az egyezmény nemzetközi szinten magában foglalja az államok és kormányok szuverén jogának elismerését olyan kulturális szakpolitikák megfogalmazására és elfogadására, amelyek lehetővé teszik a saját kulturális ágazataik fejlődését.

Az egyezmény elismeri, hogy a gondolatok szabad áramlása erősíti a kulturális sokszínűséget, valamint újólaj megerősíti a gondolatok szabadságának és a média sokszínűségének a fontosságát. Elismeri az államok arra vonatkozó jogát, hogy audiovizuális politikákat fogadjanak el és támogassák az audiovizuális iparukat. Újólaj megerősíti a közszolgálati műsorszolgáltatás fontos szerepét a kultúra és a média sokszínűségében.

Hangsúlyozza a kultúra, fejlődés és a párbeszédok kapcsolatait, valamint innovatív platformot teremt a nemzetközi együttműködéshez, a fenntartható fejlődés tágabb összefüggéseiben.

A kulturális tevékenységek, javak és szolgáltatások mint identitás-, érték- és jelentéshordozók különleges jellegének elismerésével az egyezmény megállapítja azt, hogy ezek túlmutatnak a kereskedelmi jelentőségükön, így igazolva a hazai és a nemzetközi kulturális politikákat.

Hangsúlyozni kell ezzel kapcsolatban, hogy az egyezmény, amely nincs alárendelve más szerződésnek vagy nemzetközi megállapodásnak, kiegészíti azokat, a feleket a kulturális sokszínűség célkitűzéseinek figyelembe vételére hívja fel, tárgyalások és/vagy megállapodások útján.

Az egyezményt a kulturális kifejezések különbözősége által keltett kihívások és a kulturális politikák érzékeny területe megvitatásának a nemzetközi fórumaként is fogják használni, amelyet támogat és a későbbiekben azon országok közötti együttműködés eszköze lehet, amelyek a területeiken tartós kulturális ipart kívánnak létrehozni.

A megerősítés folyamata és hatályba lépés

Az egyezmény a harmincadik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó és csatlakozási okirat letétbe helyezésétől számított harmadik hónapban lép hatályba.

Az előadó szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy nagyszámú részes fél által történő és azonnali megerősítéssel lehetővé válik az egyezmény hatályba lépése, az egyezménynek el kell foglalnia a méltó helyét a nemzetközi jogi rendszerben, és a célkitűzéseit és azok elérésének az eszközeit el kell ismerni.

Az UNESCO-egyezmény megerősítését az Európai Közösség és 25 tagállama által a lehető leggyorsabban biztosítani kell, nem csak a hatályba lépés miatt, hanem ez Európa kulturális sokszínűség iránti nagyobb elkötelezettségének jelentős politikai jelzése is lehetne.

Ebben az összefüggésben az előadó gratulál az Európai Bizottságnak, hogy a 2005. december 21-én (két hónappal az után, hogy az egyezményt elfogadta az UNESCO általános

konferenciája) elfogadta a tanácsi döntésről szóló jelen javaslatot, megnyitva az utat a Közösség által megerősítés előtt.

Az egyezmény Európai Közösség általi jóváhagyását a tagállamok következetes felhívásának kell tekinteni arra vonatkozóan, hogy késedelem nélkül kezdjék el a saját belső megerősítési eljárásaikat.

Az UNESCO-egyezmény megkötéséről szóló, az Oktatási és Kulturális Bizottság 2006. május 18-i ülésén meghozandó tanácsi döntés fényében, az előadó hangsúlyozza az egyezmény gyors megerősítése támogatásának és ösztönzésének a fontosságát a tagállamokban, és ebben a vonatkozásban sürgeti az osztrák elnökséget és a Bizottságot, hogy tevélegesen mozdítsák elő az összes tagállam általi ratifikációt.

Az előadó szintén fontosnak tartja, hogy az európai intézmények és a tagállamok tevélegesen mozdítsák elő az egyezmény harmadik országok által megerősítését annak érdekében, hogy az egyezmény elérje a részes államok számának olyan kritikus mennyiségét, amely már jelentős nemzetközi jogi okmánnyá tenné azt.

Az Európai Közösség és a tagállamok közös ratifikációja

Az egyezményt a Közösségnek és a tagállamoknak közösen kell ratifikálniuk.

Az egyezmény 27. cikke megerősíti a lehetőséget az Európai Közösség számára, hogy szerződő fél lehessen, és aktív szerepet játszasson az egyezmény alá tartozó szervezetekben, különösen az egyezmény 22. cikkével létrehozott felek konferenciájában.

Az egyezmény 26. cikke meghatározza, hogy megerősítés, elfogadás, jóváhagyás vagy államok csatlakozása szükséges és azoknak a vonatkozó alkotmányos eljárásaikkal összhangban kell megtörténniük.

Az Európai Unió egységes fellépése az UNESCO-ban

Hangsúlyozva, hogy az egyezményről a tárgyalásokat az Európai Bizottság a Közösség nevében és a Tanács Elnöksége a tagállamok nevében közösen folytatta, és hogy ez volt az első alkalom, hogy az Európai Közösség az UNESCO-ban egységesen lépett fel, az EU-n belüli gyors ratifikációt a Közösségnek a tárgyalásokban való szoros részvétele logikus folytatásának kell tekinteni és az Európai Unió azon kívánsága konkrét kifejeződésének, hogy a kulturális sokszínűség elvét nemzetközi szinten mozdítsa elő.

Az egyezmény hatása az Európai Unió szintjén

Az egyezmény az első a maga nemében a nemzetközi kapcsolatokban, biztosítja az alapját a kulturális ügyek világméretű irányításának és számos tekintetben hatással lesz a közösségi vívmányokra.

Különösen a kereskedelmi politikákra, a személyek, áruk és szolgáltatások Európai Unión belüli szabad áramlásával, az audiovizuális és médiapolitikával (nevezetesen a „határok

nélküli televíziózásról” szóló rendelet és médiaprogram) kapcsolatos ügyekre, valamint a fejlesztési politikákra lesz hatással.

Különösen a nemzetközi megállapodások viszonylatában az előadó felhívja a figyelmet, hogy az Európai Közösség nem liberalizálja az audiovizuális és kulturális szolgáltatásokat, de ragaszkodik a Tanács által 1999-ben adott különös felhatalmazáshoz: „Az Unió gondoskodni fog a következő WTO tárgyalások során, például az uruguay-i fordulón, annak a lehetőségnek a biztosításáról, hogy a Közösség és annak tagállamai megőrizték és fejlesszék kulturális és audiovizuális politikáikat a kulturális sokszínűségük megőrzése érdekében”.

Az egyezmény végrehajtása

Az Európai Parlament nagy figyelemmel fogja kísérni az UNESCO-egyezménynek az Európai Közösség és a tagállamok általi végrehajtását.

Az előadó erősen hangsúlyozza, hogy az egyezmény a kormányok, az aláíró államok és a civil társadalom által történő végrehajtásának a szoros figyelemmel kísérése döntő jelentőségű és szükséges, és ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az egyezmény végrehajtásának figyelemmel kísérését az Európai Parlamenttel együtt végezze.

Az előadó különösen a civil társadalom fontos szerepére hívja fel a figyelmet, amelyet az a kulturális kifejezés sokszínűségének védelmének és támogatásánál játszik. Az előadó ösztönzi a civil társadalom tevőleges részvételét az egyezmény célkitűzéseinek az eléréséhez teendő erőfeszítésekben.

Végül az előadó szintén felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy teljes mértékben vonja be és tájékoztassa az Európai Parlamentet bármely, az UNESCO egyezménnyel kapcsolatban a jövőben tett fellépésről.